

**UCHWAŁA NR XV/144/11
RADY GMINY ŻARY**

z dnia 29 grudnia 2011 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar na
lata 2012-2014 dla Gminy Żary**

Na podstawie art. 18 ust.1 pkt.15 Ustawy z dnia 8 marca 1990r. samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j Dz. U. z 2009 Nr 175, poz.1362 ze zm.) oraz art.6 ust.1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz.1493 ze zm.) Rada Gminy Żary uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar na lata 2012-2014 dla Gminy Żary, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żary

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1.01.2012

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 - 2014

I. WSTĘP Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które choć odwieczne dopiero od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju i staje się przedmiotem świadomych, skoordynowanych działań zaradczych. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Sprawcy przemocy są bezwzględni - zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą się cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom, jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest przede wszystkim do: ofiar przemocy w rodzinie (w tym: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci ,pracownicy wymiaru sprawiedliwości) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2014 w Gminie Żary został opracowany zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. oraz w oparciu o ustawę z dnia 15 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żary na lata 2007-2014, Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, Kodeks Karny i Kodeks Postępowania Karnego, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszając ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Wszystkie formy przemocy mogą wzajemnie się uzupełniać i przenikać. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa oraz dostarczania wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy, skierowanej szczególnie do krzywdzonych dzieci.

II. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy
- b) za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy
- c) nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka
- d) nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy
- e) zrozumienie reakcji ofiary
- f) podstawowymi zadaniami jest zatrzymanie przemocy

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- 1) Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493), do zadań własnych gminy w tym zakresie należy w szczególności: Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wraz z ochroną ofiar przemocy w rodzinie.
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodkach wsparcia.
- 4) Działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opieki opiekuna, wychowawców, rodziców w środowiskach zagrażających przemocą w rodzinie.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie przez Zespół. Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zadania:

- 1) Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku
- 2) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- 3) Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- 4) Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach
- 5) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
- 6) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie
- 7) Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy
- 8) Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań

2. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie Zadania:

- 1) Kierowanie ofiar przemocy do prawnika i psychologa działającego w Punktach konsultacyjnych
- 2) Współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki
- 3) Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk
- 4) Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Ofiar Przemocy
- 5) Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy
- 6) Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy

3. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie Zadania:

- 1) Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. W tym celu przeprowadzane będą obok szkoleń resortowych wspólne szkolenia służb udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych

4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – Edukacyjne
Zadania:

- 1) Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności
- 2) Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie
- 3) Umieszczenie informacji na stronach internetowych
- 4) Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy
- 5) Działalność punktu informacyjno –konsultacyjnego przy KRPA
- 6) Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej
- 7) Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Ofiar Przemocy
- 8) Dyżury i spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego

IV. ADRESACI PROGRAMU

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z dziećmi (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia).
4. Przedstawiciele władz lokalnych.
5. Społeczeństwo.

V. REALIZATORZY PROGRAMU Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: • Ośrodek Pomocy Społecznej (zespół interdyscyplinarny) • Komisariat Policji • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Szkoły na terenie gminy Żary (pedagodzy szkolni) • Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczno • Służba Zdrowia. • Punkt konsultacyjny.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Z budżetu Gminy Żary w ramach środków za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. W ramach środków własnych jednostek / w zakresie zadań statutowych i ustawowych/.
3. Ze źródeł zewnętrznych / w tym środki z Budżetu Państwa – programy /.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROJEKTU

1. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
4. Pogłębienie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy.
7. Zwiększenie skuteczności działania i dostępności do instytucji, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VIII. MONITORING

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Ocenę realizacji poszczególnych działań programu w roku kalendarzowym dokonywać będzie Rada Gminy,

po przedłożeniu stosownego rocznego sprawozdania przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach